

- Lezen: Marcus 4:1-20

¹Weer ging hij naar het meer om de mensen te onderwijzen; er kwam een enorme menigte om hem heen staan. Daarom ging hij in de boot op het meer zitten, terwijl de menigte op de oever bleef staan. ²Hij onderwees hen uitvoerig en sprak hen toe in gelijkenissen. Hij zei: ³‘Luister. Iemand ging eens naar zijn land om te zaaien. ⁴Tijdens het zaaien viel een deel van het zaad op de weg, en de vogels kwamen en aten het op. ⁵Een ander deel viel op rotsachtige grond, waar maar weinig aarde was, en het schoot meteen op omdat het niet diep in de grond kon doordringen; ⁶en toen de zon opkwam verschroeide het jonge groen, en omdat het geen wortel had droogde het uit. ⁷Weer ander zaad viel tussen de distels, en de distels schoten op en verstikten het en het bracht geen vrucht voort. ⁸Maar er waren ook zaadjes die in goede grond vielen en wel vrucht voortbrachten: ze schoten op en groeiden en droegen vrucht. Sommige leverden het dertigvoudige op, andere het zestigvoudige en weer andere het honderdvoudige.’ ⁹En hij zei: ‘Wie oren heeft om te horen, moet goed luisteren!’ ¹⁰Toen hij weer alleen was met zijn volgelingen en met de twaalf, stelden ze hem vragen over de gelijkenissen. ¹¹Hij zei tegen hen: ‘Aan jullie is het geheim van het koninkrijk van God onthuld; maar zij die buiten blijven staan, krijgen alles te horen in gelijkenissen, ¹²“opdat ze scherp zien, maar geen inzicht hebben, opdat ze goed horen, maar niets begrijpen, anders zouden ze zich bekeren en vergeving krijgen.”’ ¹³Hij zei tegen hen: ‘Begrijpen jullie deze gelijkenis niet? Hoe zullen jullie alle andere gelijkenissen dan begrijpen?’ ¹⁴De zaaier zaait het woord. ¹⁵Sommigen zijn als het zaad dat op de weg valt: het woord wordt wel gezaaid, maar wanneer ze het gehoord hebben, komt meteen Satan om het woord weg te graaien dat in hen gezaaid is. ¹⁶Anderen zijn als het zaad dat op rotsgrond is gezaaid: wanneer zij het woord hebben gehoord, nemen ze het meteen met vreugde in zich op, ¹⁷maar in hen schiet het geen wortel, ze zijn te oppervlakkig, en als ze vanwege het woord worden beproefd of vervolgd, houden ze geen ogenblik stand. ¹⁸Weer anderen zijn als het zaad dat tussen de distels is gezaaid: ze hebben het woord wel gehoord, ¹⁹maar de zorgen om het dagelijks bestaan en de verleiding van de rijkdom en hun verlangens naar allerlei andere dingen komen ertussen en verstikken het woord, zodat het zonder vrucht blijft. ²⁰Maar er zijn ook mensen die zijn als het zaad dat op goede grond is gezaaid: zij horen het woord en aanvaarden het en dragen vrucht, sommigen dertigvoudig, anderen zestigvoudig en weer anderen honderdvoudig.’

Preek:

Camera

Dit verhaal is zo veel complexer dan ik in eerste instantie dacht. Ik zat echt met mijn handen in het haar deze week. – en ik kan je verzekeren dat dat met mijn coronakapsel geen goed idee is - Hoe vertel ik het zo, dat ik de gelijkenis recht doe en tegelijk de complexiteit eerlijk onder ogen kom? Ik kwam er slecht uit. Daarom maar heel simpel. Vooral kijken waar Jezus zélf de nadruk legt.

Gemeente

Als je zijn verhaal leest, dan valt het op dat het begint en eindigt met hetzelfde woord. Het woord 'luisteren'. In vers 3: Luister! Zo begint hij. En dan in vers 9 eindigt hij met: Wie oren heeft om te horen, moet goed luisteren.

Camera

Luisteren als kernwoord. Luisteren naar het woord van God. Want het zaad in dit verhaal, dat is het woord. Het mooie is dat dat kwistig wordt rondgestrooid. Overvloed. Jezus komt in alle duidelijkheid naar de mensen toe. Naar jou en mij. Hij komt heel dichtbij en wil in elk aspect en elke fase van je leven aanwezig zijn. God wil jou op vele manieren en op allerlei plekken en in talrijke situaties ontmoeten in Jezus. Het zaad wordt echt met ruime armgebaren in deze wereld en in jouw leven gegooid.

Gemeente

En dat is allereerst positief!! Je ziet in de hoofdstukken hiervoor de vijandschap toenemen. Vorige keer zagen we zelfs dat er een soort religiepolitie op Jezus was afgestuurd. Nu laat Jezus in dit verhaal zien, dat hij niet te stoppen is. Hij is het woord dat uitgestrooid wordt. Royaal. Zonder terughoudendheid presenteert God zich in jouw leven.

Camera

Want de gelijkenis gaat over mijn leven. Ik vroeg me namelijk af: wat voor soort grond is mijn leven? Wat voor bodem ben ik? En weet je, daar kom ik eigenlijk niet uit. Ik ben eigenlijk alle vier. Er zijn terreinen in mijn leven die nog wel wat diepte kunnen gebruiken. Er zijn ook periodes in mijn leven dat het woord helemaal niet zo landt.

Gemeente

Als je christelijk opgevoed bent. Dan zijn bepaalde paden in je leven aangestampt. Dat zijn waarheden die je met de paplepel zijn ingegoten. Het kost soms tijd om zo'n platgetreden paadje om te woelen. Als ik denk aan hoe ongenueanceerd ik soms dacht over ongelovige mensen. Als ik denk hoe ik soms keihard was in mijn oordeel over mensen die iets anders geloofden dan ik. Door de loop van de tijd zijn aangestampte stukken zachter geworden. Zodat Jezus meer ruimte heeft gekregen.

Camera

Toen wij onze achtertuin hier in Rotterdam wat milieuvriendelijker wilden maken. Dat betekent: tegels en zand er uit, tuinaarde en planten en bomen er in. Toen kwamen we er achter, dat in een deel van de tuin twintig centimeter onder de gewassen grindtegels nóg een terras lag. Een tweede terras. Dan is groei maar kort en beperkt. Wortelschieten is er niet bij. Het was een heel karwei om delen van dat tweede terras weg te krijgen. Maar het is gelukt!

Gemeente

Ik heb wel tijden gehad dat ik heel enthousiast was over een bepaald seminar. Een conferentie. Dat je helemaal vol thuis kwam. Nu ga ik écht geloven. Nu ga ik dingen anders doen! Maar het leven van elke dag: zorgen voor de kinderen, hard werken, omgaan met kritiek en weerbarstigheid in de gemeente, problemen bij vrienden en ga zo maar door. Het gewone leven van ieder van ons, zeg maar. Nou, dan was er gewoon in de dagelijkse beslommeringen geen ruimte om het woord echt te laten werken.

Camera

Dat zie ik nu ook met gezinnen met kleine kinderen. Of kinderen die nu thuis-onderwijs krijgen. Er is ff geen ruimte voor de online-diensten bijvoorbeeld. En soms ook geen ruimte voor het woord van God. Zo gaat dat in je leven. In alle hectiek raakt de stem van God soms een tijd naar de achtergrond. Wortelen is er niet bij. Diepgang ontbreekt een tijdje.

Gemeente

Het is dus allemaal niet zo statisch. Het is niet zo: je bent een stukje land en dat is het dan ook. Dan zou je een soort tweedeling van mensen krijgen. Mensen bij wie het wel landt. En mensen bij wie geen bodem te vinden is. Kijk, dat is wel een beschrijving van wat Jezus ziet gebeuren. Hij kijkt naar de mensen op de oever. En ziet dat sommigen het vatten, maar velen ook niet.

Camera

Er zijn mensen die zo vast zitten in de platgetreden paadjes, de verwachtingen van een messias. En als Jezus daar niet aan voldoet, dan vinden ze wat hij zegt en doet alleen maar irritant. Ze willen hem er zelfs om doden. En er zijn mensen die enthousiast zijn, maar als dan een beetje duidelijk wordt dat de leiders zich tegen Jezus keren, dan haken ze af. Anderen, zoals bijvoorbeeld de rijke jongeman, die zitten zo vast aan hun geld en hun werk, dat ze geen ruimte hebben om Jezus radicaal te volgen.

Gemeente

Dus Jezus beschrijft in deze gelijkenis wat hij ziet gebeuren. Maar het is niet statisch. Het is niet zo, dat mensen niet kunnen veranderen. Dat ze voor altijd oppervlakkig zullen reageren. De kracht van het woord is juist, dat het je leven wél op zijn kop kan zetten. Je kunt losgewoeld worden! Je kunt in je leven door de Geest gegrepen worden. Dat je minder bang bent voor het vernieuwende en verrassende van Jezus. Dat je de gebaande paden verlaat. Het onkruid overgroeit. En de extra tegellaag onder je terras verwijderd. Verandering is mogelijk. Vernieuwing is een optie! Je kunt leren luisteren met je hart. En je krijgt een leven lang om daar mee aan de slag te zijn. God blijft wel strooien. Hij heeft geduld en hoopt dat er op een gegeven moment wel ruimte komt.

Camera

En dat is opnieuw het hoopvolle. Het kan anders in je leven. Oké, er zullen mensen zijn die nooit om gaan. Jezus had het daar ook al over met die stickers. De Schriftgeleerden, die zeggen dat Jezus duivelswerk doet. En daar ook bij blijven. Die zitten zo vast, daar is geen kruid tegen gewassen. Maar zijn familie bijvoorbeeld, die in het hoofdstuk hiervoor Jezus nog voor gek verklaren. Een oppervlakkige reactie. Daarvan komen er heel wat tot geloof! Maria bijvoorbeeld. Maar ook Jakobus, één van zijn broers, die later zelfs een Bijbelboek op zijn naam krijgt.

Gemeente

En dat Bijbelboek gaat helemaal over waar Jezus het hier over heeft. Over goed luisteren. En er naar handelen. Dus die Jakobus, die vlak hiervoor Jezus nog voor gek verklaart. Die is helemaal omgeturnd. Zijn leven is enorm vruchtbaar geworden. Hij schrijft:

Slide

¹⁹Geliefde broeders en zusters, onthoud dit goed: ieder mens moet zich haasten om te luisteren, maar traag zijn om te spreken, traag ook in het kwaad worden. ²⁰Want de woede van een mens brengt niets voort dat in Gods ogen rechtvaardig is. ²¹Wees daarom zachtmoedig en leg alle verdorvenheid en elk denkbaar wangedrag af. En aanvaard zo de boodschap die in u is geplant en die u kan redden. ²²Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg,

u moet wat u gehoord hebt ook doen. ²³*Want wie de boodschap hoort maar er niets mee doet, is net als iemand die het gezicht waarmee hij is geboren in de spiegel bekijkt: ²⁴hij ziet zichzelf, maar zodra hij wegloopt is hij vergeten hoe hij eruitzag.* ²⁵*Wie zich daarentegen spiegelt in de volmaakte wet die vrijheid brengt, en dat blijft doen, niet als iemand die hoort en vergeet, maar als iemand die ernaar handelt – hem valt geluk ten deel, juist om wat hij doet.* **Jakobus 1:19-25 (NBV)**

Camera

Ik ga afsluiten. En dat wil ik doen met 3 opmerkingen:

1. Jezus gaat over alle terreinen van je leven. Daar zit waarschijnlijk best wel wat onontgonnen gebied tussen. Probeer voor jezelf eens te kijken: waar heeft Jezus het nog niet voor het zeggen? Waar moet hij afblijven? En waarom wil ik dat hij daar vandaan blijft?
2. Heb geduld met jezelf. God blijft wel strooien. Als er soms een tijdje geen diepgang in zit. Niet wanhopen. Ook niet het bijltje er bij neer gooien. Maar geduldig wachten op en bidden om betere tijden
3. Wat opvalt: vrucht dragen is, dat je dertig, zestig of zelfs honderd keer zoveel koren draagt. En dat is om een brood van te bakken. Je mag zelf genieten van de vruchten van je geloof. Maar zaad is er ook om weer uit te strooien! Als je er brood van bakt, dan deel je er van uit. Je leven delen. En je deelt het woord. Niet zozeer door te spreken, ook dat natuurlijk, maar vooral ook in het navolgen van Jezus. Je hele leven laat hem zien. En zo bereikt het zaad die delen om je heen, waar nog bodem gevonden moet worden. En wie weet, woelt de aarde langzaam maar zeker los in je omgeving.

Amen